

Místní národní výbor Lom u Tachova

1945-1979

Inventář

EL NAD č.: 798
AP č.: 421

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu.....	8
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	9
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu.....	10
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky.....	10
Seznam použitých pramenů a literatury.....	11

Přílohy:

Příloha č. 1 – Seznam použitých zkratk.....	12
Příloha č. 2 – Předsedové MSK a MNV v Lomu u Tachova v letech 1945-1979.....	13
Inventární seznam.....	14

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Původci archivního fondu jsou Místní správní komise Lom u Tachova a Místní národní výbor Lom u Tachova, které vykonávaly správu obce mezi 3. prosincem 1945 a 31. prosincem 1979. Obec Lom u Tachova patřila od r. 1945 do konce ledna r. 1949 do soudního a zároveň politického okresu Tachov.

Národní výbory byly zřízeny po druhé světové válce jako správní orgány obcí a vyšších územně správních celků. Nahradily tak od r. 1850 fungující obecní úřady, resp. vyšší územně správní celky. Právní základ jejich existence byl položen ústavním dekretem presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944 o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, na nějž navazovalo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Poté následovaly stovky dalších norem, které určovaly podmínky a pravidla pro fungování národních výborů, jejich složek, zřizovaných organizací atd. Éra národních výborů byla uzavřena v roce 1990, kdy došlo ke znovuobnovení obecních úřadů, resp. zřízení dalších úřadů pro správu vyšších územně správních celků.

Shora uvedené vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněné vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, určovalo, že se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, byly v pravomoci ministra vnitra. Dnem ustavení místního národního výboru zaniklo obecní zastupitelstvo, obecní úřad se stal úřadem místního národního výboru a prováděl veškerá jeho rozhodnutí a opatření.

Pro dočasnou správu obcí, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly podle § 6 vládního nařízení č. 4 ze dne 5. května 1945 jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

V Lomu u Tachova došlo nejprve na jmenování zmocněnce Okresní správní komise, kterým se od 6. září 1945 stal národní socialista Ladislav Černík. Od 3. prosince 1945 pak obec začala spravovat 4členná MSK, jejímž předsedou byl jmenován již zmíněný Ladislav Černík a členy komunisté Josef Junek a Jan Vlček a národní socialista Jan Zobač. Krátce na to zřejmě došlo k další výměně ve vedení komise, neboť ke dni 26. prosince 1945 je doloženo, že jako „prozatímní předseda MNV“ složil slib předseda MO KSČ, Josef Junek.

Dne 7. ledna 1946 byla komise rozšířena o člena sociálně demokratické strany, Jana Urbana, a dalšího národního socialistu, Václava Padevěta, který zaujal po Josefu Junkovi předsednický post. Jako další, ovšem bez bližších údajů, byl k členům MSK připsán Čeněk Vyhnálek a od 1. února 1946 Bohuslav Linhart jako zásobovací referent.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění, ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, přeměněna na místní národní výbor.

V r. 1946 bylo v obci usídleno 66 oprávněných voličů, proto bylo možné, aby 25. června došlo k ustavení 7členného národního výboru pod vedením předsedy Čenka Vyhnálka. Jeho náměstkem se stal Antonín Janovec, zásobovacím referentem Bohuslav Linhart, zemědělským a lesním referentem Josef Junek, osvětovým referentem Jaroslav Janáček, finančním referentem František Kuchař a řadovým členem bez funkce Vladimír Velický.

V průběhu následujících měsíců však došlo ke změnám, resp. kooptaci nových členů MNV a jeho složení nahlašované 3. února 1947 bylo následující: předseda Čeněk Vyhnálek (KSC), místopředseda Antonín Janovec (ČSNS), finanční referent František Kuchař (KSC), zemědělský referent Vladimír Velický (ČSSD), osvětový referent Jan Urban (ČSSD) zásobovací referent Bohuslav Linhart (KSC), pokladní Antonín Turek (ČSNS) a členové: Jan Vlček (KSC), Vojtěch Lácha (KSC), Jan Janáček (ČNS), Jan Vlášek (ČSNS) a Josef Junek (KSC).

Za blíže nejasných okolností 1. září 1947 složil jako člen MNV slib komunista Petr Leba a 15. května 1948 se stal členem MNV rovněž příslušník KSC, František Frýbl. Chybějí dokumenty, na jejichž základě by bylo možné doložit, proč došlo ke změnám ve složení MNV, resp. kdo koho nahradil v členství a jednotlivých funkcích.

Až do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., z 9. května 1948, jímž byla schválena ústava Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů prozatímní charakter. V Ústavě 9. května byly NV definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresích a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení ČSR. Zcela novým prvkem bylo zavedení principu volitelnosti NV; do té doby byli jejich členové jmenováni příslušným ONV na návrh Národní fronty.

Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení se Lom u Tachova stal od 1. ledna 1949 součástí nově vymezeného Kraje Plzeňského. Od 1. února 1949 pak obec byla součástí nově vymezeného okresu Tachov.

V souvislosti s realizací zákona č. 268/1949 Sb., o matrikách, byla v jednotlivých okresech Plzeňského kraje určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Lom u Tachova se tímto stal součástí matričního obvodu Tachov.

Z neznámých důvodů došlo v průběhu r. 1949 ke změnám ve složení MNV. Nejprve 1. ledna složil slib komunista Zdeněk Kavka, který se zároveň stal členem finanční komise, 1. února jej následoval Antonín Janovec, který do KSC přešel (s Jaroslavem Janáčkem) z České strany národně sociální, komunista Václav Padevět, jenž zaujal místo předsedy rolnické komise. Ve funkci předsedy pak vystřídal od 15. května 1949 dosavadního předsedu

Vyhnálka Jan Urban.

Ustavení 12členného MNV v Lomu u Tachova proběhlo na jaře r. 1950 podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 Sb. o organizaci místních národních výborů, na základě návrhu MAV NF a MO KSČ. Slib dne 3. května 1950 složili: Jan Urban jako staronový předseda, který se mezitím ocitl v řadách KSČ. Finanční věci dostal na starost František Frýbl, a jako členové pléna pracovali: Mikuláš Dělog (předseda AV NF), Emil Dlouhý, Jaroslav Janáček, František Kuchař (současně člen zemědělské komise), Petr Leba, Marie Linhartová, František Sáblik, Jan Vlček, Růžena Vlášková a Jan Zobač, který zaujal funkci kulturního a školního referenta.

Na začátku dubna 1951 došlo na reorganizaci MNV. Po odešlém Janu Urbanovi se předsedou MNV stal František Frýbl. Finančním referentem byl zvolen Jaromír Šiml a zemědělským referentem František Kuchař.

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů; ustanovit a odvolat je mohlo plénum na návrh ONV. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě, řídil se jejich pokyny a současně byl odpovědný radě, předsedovi a tajemníkovi nadřízeného ONV, kteří rovněž usměrňovali jeho práci. Zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady a působil také jako politický a odborný poradce i pomocník MNV, a to zejména v oboru zemědělské výroby; podrobnější popis jeho působnosti je uveden v ustanoveních písm. a) – f) odst. 1 § 3 výše uvedeného vládního nařízení.

Funkci tajemníka vykonával na MNV v Lomu u Tachova od začátku r. 1952 Adolf Kašák. O tom, jak výše uvedené vládní nařízení naplňoval, svědčí zpráva pro předsednictvo OV KSČ v Tachově o práci místních tajemníků na okrese Tachov, v níž byl charakterizován následovně: „...je pomalejší v práci, ovšem je obětavý a důsledný. Na administrativu je slabší, ale dovede si najít cestu, aby to někdo udělal za něj.“

Do existence národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna vnitřní organizace větších národních výborů (obce nad 6000 obyvatel) zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů, v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volilo 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byli voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly 16. května 1954 uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na tři roky.

V Lomu u Tachova bylo zvoleno 9 zástupců zdejších obyvatel. Předsedou byl zvolen Jan Vlček, místo tajemníka zaujal František Frýbl. V plénu MNV dále zasedali Jan Urban, Bohumil Urban, Jan Zobač, Miloslav Benda, Václav Diviš, Jaroslav Janáček a Antonín Janovec. Doklady o složení rady a funkcích jednotlivých členů MNV nejsou dochovány.

Následující volby se konaly dne 19. května 1957 v souladu se zákonem č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Tímto zákonem byl pozměněn a doplněn zák. č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, jehož úplné znění bylo vyhlášeno ministrem spravedlnosti dne 16. března 1957 vyhláškou č. 12/1957 Sb., o úplném znění zákona o volbách do národních výborů.

Jako nový předseda MNV vyšel z voleb Jindřich Beroun, tajemníkem se stal Miloslav Benda a členy pléna Josef Petříček, Bohumil Linhart, Čeněk Vyhnálek, Jan Urban, Jan Vlášek, Jan Vlček a Mikuláš Krét. Bližší informace o složení rady a funkcích jednotlivých členů MNV nelze pro nedostatek dokumentů zjistit.

Na další volby do MNV došlo na území celého státu dne 12. června 1960 podle nového územního uspořádání. V souladu se zákonem č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do národních výborů poprvé volili poslanci (dříve členové) a volební období bylo prodlouženo z původních tří na čtyři roky.

Působnost MNV byla upravena zákonem č. 65/1960 Sb., o národních výborech, ze dne 25. května 1960.

Dne 12. června 1960 pak došlo na volbu nového MNV. Při jeho prvním plenárním zasedání byli z řad poslanců zvoleni: staronový předseda Jindřich Beroun, stálým placeným tajemníkem byl ustanoven Jan Pěchouček. Ten však funkci vykonával pouhý rok, následně byl ONV v Tachově odvolán a tajemnickou funkci převzal předcházející tajemník, Miloslav Benda.

S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb. k reorganizaci územního členění státu. Do nově reorganizovaného okresu Tachov byly zahrnuty nejen obce stávajícího okresu Tachov, ale i část obcí náležejících dosud pod správu ONV Stříbro, ONV Mariánské Lázně a ONV Horšovský Týn. Zároveň došlo k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského kraje vznikl kraj Západočeský.

V lednu 1963 se z obce odstěhoval kvůli novému pracovišti předseda MNV Jindřich Beroun a novým předsedou byl zvolen technik státních statků, Josef Petříček.

Po následujících volbách uskutečněných v červnu 1964 vzešel v průběhu ustavujícího plenárního zasedání MNV ve složení: předseda Jan Zobač a staronový tajemník Miloslav Benda, s nimiž radu MNV utvořili: Josef Petříček, František Burian a Jaroslav Beroun. V plénu kromě výše uvedených zasedli: Emil Dlouhý, Rudolf Dlouhý, Jaroslav Pražák, Marie Vlčková, Štěpán Varga a Adolf Krejza.

Současně byly ustaveny 4 stálé komise a do nich byli zvoleni:

- zemědělská + vodní hospodářství

Josef Petříček, Jan Vlášek, Marie Vlčková, Antonín Janovec, Ondřej Krét

- finanční a plánovací

Jaroslav Beroun, Rudolf Dlouhý, Jaroslav Pražák

- pro ochranu veřejného pořádku:

Jan Zobač, Emil Dlouhý, Štěpán Varga, M. Urban, Gustav Buček

- pro rozvoj služeb a společenské spotřeby:

Miloslav Benda, Petr Leba, Mikuláš Krét, Adolf Krejza

V roce 1968 došlo ústavním zákonem č. 83/1968 Sb., o skončení volebního období národních výborů, Národního shromáždění a Slovenské národní rady, ke kodifikaci změny v tom smyslu, že volby budou provedeny nejpozději do konce roku 1969.

Ústavní zákon č. 117/1969 Sb., o prodloužení volebního období národních výborů, národních rad a Federálního shromáždění, Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů, pak prodloužil stávající volební období do 31. prosince 1971. Ústavním zákonem č. 43/1971, kterým se mění čl. 86 Ústavy a čl. 30 a 103 ústavního zákona o československé federaci, pak bylo volební období trvale stanoveno na pět let.

Na začátku září 1970 došlo k zásadní změně ve složení MNV, když předseda Jan Zobač a tajemník Miloslav Benda složili své funkce (podle kroniky jich byli zproštěni) a současně skončili i jako poslanci. Údajným důvodem jejich odchodu měla být „...jejich práce v Drobné provozovně MNV, která vykazovala nedostatečnou činnost, hraničící s mezí zákona.“ O uvolnění z funkce člena rady i místa poslance požádal i Štěpán Varga. Na jejich místa byli kooptováni Petr Leba, Josef Darda a Ladislav Mráz. Novým předsedou MNV byl následně zvolen Rudolf Dlouhý a tajemníkem se stal Josef Darda.

Po podzimních volbách v r. 1971 proběhla ustavující plenární schůze 11členného národního výboru, jemuž i nadále předsedal Rudolf Dlouhý. Místopředsedou byl zvolen František Vychodil, tajemníkem zůstal Josef Darda. Členem rady byl zvolen i Karel Szendrei. Kromě jmenovaných funkcionářů plénum tvořili: Marie Musilová, Jiřina Krejzová, Marie Zemková, Helena Karbanová, Karel Černý, Antonín Koreš a Ladislav Mráz.

Při MNV byly zřízeny tři stálé komise: pro ochranu veřejného pořádku (předseda Josef Darda), školská a kulturní (předseda Karel Szendrei) a pro výstavbu (předseda Rudolf Dlouhý).

V průběhu r. 1973 došlo ke změně v obsazení jednotlivých funkcí MNV, konkrétně si vyměnili funkce místopředseda František Vychodil a tajemník Josef Darda. Současně došlo k rozšíření jednotlivých komisí, jmenovitě změny však nejsou zaznamenány.

Výsledek voleb do MNV uskutečněných v Lomu u Tachova v listopadovém termínu r. 1976 není znám, z dochovaných dokumentů pouze vyplývá, že funkci předsedy až do konce existence MNV vykonával Rudolf Dlouhý a tajemníkem byl Karel Černý. Od voleb při MNV fungovaly dvě komise: komise pro ochranu veřejného pořádku, která měla kromě přestupkové agendy na starosti i požární prevenci, a komise finanční, do jejíž kompetence kromě kontrolní činnosti k plnění rozpočtu a akcí volebního programu spadalo i přidělování zahrádek.

V rámci dalších územních změn obcí v okrese Tachov se v roce 1979 začala projednávat mj. i otázka sloučení obce Lom u Tachova s obcí Tachov. Integrace byla schválena 16. plenárním zasedáním ONV v Tachově konaným dne 14. prosince 1979. Od 1. ledna 1980 byl Lom u Tachova sloučen s obcí Tachov, pro kterou byl stanoven název Tachov a Lom u Tachova se stal osadou obce Tachov a jeho zájmy od té doby hájil občanský výbor, případně ze vsi zvolení poslanci.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dokumenty z činnosti původce bývaly ukládány ve spisovně národního výboru. Nejprve v čp. 23, po r. 1973 v čp. 38. Označování písemností obdélným podacím razítkem o rozměrech 5,2 x 2,8 cm se záhlavím: Místní národní výbor Lom okres Tachov a rubrikami: došlo dne, značka a přílohy je zachyceno na podáních z r. 1979, i když bylo bezpochyby užíváno dříve. Ukládání probíhalo dle všeho jen chronologicky, spisovenskému systému nic nenasvědčuje, dokumenty nejsou opatřeny ukládacími znaky.

První doložená odborná archivní prohlídka, ovšem nikoliv pod dohledem archiváře, ale zástupce ONV v Tachově, se uskutečnila v r. 1953. Ze zápisu z 28. září t. r. vyplývá, že kromě vybraných a do archivu určených dokumentů z činnosti někdejšího Obecního úřadu do r. 1945 byly bez bližšího určení do stoupy vytříděny: „jednoduchá administrativní korespondence, stvrzenky k účtovým položkám atd.“

Při další „prohlídce archivu MNV“ Lom u Tachova provedené již v přítomnosti okresního archiváře dne 13. května 1955, bylo v Zápise konstatováno, že spisy vybrané v r. 1953 se nacházejí na půdě prodejny Jednoty, a navíc je u nich uložena německá kronika. Rovněž bylo konstatováno, že jsou v půdním prostoru uskladněny i veškeré spisy ze správy bývalé správní komise. Jejich předání však nebylo předmětem jednání. Ohledně české kroniky bylo zapsáno, že jí vede tajemník František Frýbl a její hodnocení nemohlo být provedeno, protože kronikář nebyl doma. Vybraný archivní materiál však nebyl ani po návštěvě pracovníka archivu představiteli obce odevzdán a okresní archivář 25. října 1955 apeloval na jeho předání. Zdá se však, že nakonec skončil ve stoupě s ostatními písemnostmi, protože v archivu chybí a o jeho fyzickém převzetí není ve spisu o fondu dochována žádná dokumentace.

Dne 28. července 1956 navštívil MNV v Lomu okresní archivář, aby převzal dosud nepředané archiválie a s místním tajemníkem vyhotovili Záznam o revisi a odebrání archivních věcí. Ten obsahuje výčet dalších, neznámo kdy a kde nalezených dokumentů z činnosti německého obecního úřadu do r. 1945 a zároveň se v něm konstatuje, že je momentálně nezvěstná předešle identifikovaná německá kronika. O české kronice bylo konstatováno, že není psána a obsahuje pouhých 9 stran záznamů provedených kronikářem Antonínem Hronešem.

Na první předání archiválií z MNV Lom u Tachova tak došlo v létě 1957 (číslo přírůstku 30 z 28. srpna 1957). Bylo předáno 5 knih z let 1891 – 1944 a 2 kartony spisů (později tužkou opraveno na 1 karton) z let 1930 – 1945. Archiválie pocházející z doby obecní samosprávy do r. 1945 byly proto zaevidovány ve fondu Archiv obce Lom u Tachova.

Dotazník, zasláný v r. 1975 MNV archivem, se vrátil vyplněný tajemníkem Františkem Vychodilem se stručným konstatováním, že písemnosti jsou ukládány podle vlastního předpisu, od r. 1973 je veden podací deník, za kalendářní rok se vyřizuje 350-400 spisů, archivní kniha vedena není a spisy o rozsahu 5 metrů včetně finančních dokladů jsou uloženy „v pořadačích“. Lze se jen dohadovat, co všechno mohla spisovna národního výboru obsahovat. Žádný vlastní předpis, patrně spisový a skartační řád a plán, však není dochován.

V rámci integrace uskutečněné na začátku r. 1980 nedošlo na MNV Lom u Tachova k tehdy obvyklému svozu vybraných písemností a pouhý zlomek agendy MNV byl převezen do spisovny nástupnického MěNV Tachov. Odtud pak bylo torzo dokumentů z činnosti MNV Lom u Tachova z let 1966-1979 o rozsahu 1 kartonu (přírůstek č. 23/2000 z 23. října 2000) v rámci skartačního řízení předáno do archivu.

Poslední přírůstek (číslo přírůstku 20/2010) do fondu byl zapsán dne 5. října 2010 po uskutečněném skartačním řízení na ObÚ Lom u Tachova. Jednalo se o 2 úřední knihy, kroniky vedené v letech 1947-1973.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Před zahájením inventarizace měl fond celkový rozsah 0,45 bm. Oficiálně byly evidovány 3 kartony, 2 úřední knihy a 2 razítka. V jednom z kartonů byly založeny rovněž 2 úřední knihy. K nim, stejně jako k razítkům chybějí doklady o archivaci. Stejně tak chybí jakákoliv nabývací dokumentace k 1 kartonu archiválií z r. 1945, které byly identifikovány v průběhu vnitřní revize v r. 2000. Při generální inventuře v r. 2001 byl identifikován a k fondu přiřazen 1 karton s projektovou dokumentací výstavby mateřské školy v Lomu u Tachova v r. 1989. Na začátku inventarizace fondu AO Lom u Tachova v prosinci r. 2007 byl do fondu MNV Lom u Tachova přerazen pozemnostní arch z r. [1946].

Karton s projektovou dokumentací budovy mateřské školy byl při zahájení inventarizace z fondu MNV Lom u Tachova vytříděn a přerazen do fondu MěNV Tachov, neboť pochází až z r. 1989, tudíž spadá do období, kdy samosprávu pro Lom u Tachova vykonával MěNV Tachov. Rozsah fondu se tímto zmenšil o 0,11 bm na 0,34 bm.

Archivní fond MNV Lom u Tachova byl uspořádán podle Návrhu metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních fondů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR. Následně byl inventární seznam ještě upraven a doplněn podle Metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120/2007. Formální zpracování inventáře bylo provedeno dle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 ze dne 1. 4. 2010.

V archivním fondu bylo provedeno vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu (Protokol o vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu č. j.: SOAP/090-0654/2010 ze dne 19. 11. 2010 schválený č. j.: SOAP/008-2673/2010 ze dne 04. 03. 2011), při němž byly vyřazeny účetní doklady zrušené Drobné provozovny MNV Lom u Tachova a 2 razítka (viz otisky). Ve fondu tím ubyl materiál o celkovém rozsahu 0,06 bm a konečná metráž po přemanipulování činí 0,28 bm.

Fond je dochován jen torzovitě, problémem jsou zejména zcela chybějící zápisy ze zasedání pléna a rady za celou dobu existence MNV a rovněž zápisy ze schůzí většiny komisí. Do jisté míry je nahrazují kronikářské záznamy. Není známo, že by se nějaké dokumenty z doby do r. 1979 ještě nacházely ve spisovně nástupnického MěNV, resp. MěÚ Tachov. Mezi archiváliemi fondu MNV Lom u Tachova byly u organizačních spisů ponechány oběžníky, pokyny a další sdělení zaslané MSK Lom u Tachova v l. 1945-1946 Okresní správní komisí a dalšími nadřízenými orgány. Na rubových stranách přípisů jsou německé překlady úředního českého textu a poznámky o vyřízení učiněné poválečným správcem obce, posledním starostou pověřeným vedením obce po skončení 2. světové války, Josefem Scharnaglem.

Fyzický stav archivního fondu je dobrý, jen část dokumentů z r. 1945 je poznamenána plísní v důsledku předchozího nevhodného uložení.

Dochované archiválie jsou I. (inv. č. 3 a 4) a II. kategorie.

Jazykem archivního fondu jsou čeština a němčina (inv. č. 6).

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archiválie fondu MNV Lom u Tachova pouze okrajově podávají obraz aktivit základního článku samosprávy. Fond MNV může být užitečný při propojení s informacemi uloženými v ostatních fondech lomských původců (tj. Archiv obce, Jednotné zemědělské družstvo, Kampelička, spořitelní a záložní spolek, Místní školní rada, Obecná škola (německá), Základní devítiletá škola a Obecní úřad).

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond MNV Lom u Tachova uspořádala a inventurní pomůcku sestavila PhDr. Markéta Novotná v říjnu 2010 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, dne 21. září 2011

PhDr. Markéta Novotná

Seznam použitých pramenů a literatury

I. Prameny

Státní okresní archiv Tachov

Archivní fondy:

Okresní národní výbor Tachov, sign. I/21/ P 2, Obecní záležitosti jednotlivých obcí 1945 – 1952

Okresní národní výbor Tachov, sign. I/21, Seznamy členů MSK 1945 – 1947

Okresní národní výbor Tachov, sign. I/21, Evidenční lístky členů MSK / MNV 1946 – 1949

Okresní národní výbor Tachov, sign. 53, Zápisy z porady vedoucích oddělení ONV, seznamy tajemníků 1953 – 1954

Okresní národní výbor Tachov, sign. 52, Reorganizace MNV 1950 – 1953

Okresní národní výbor Tachov, sign. 603, Zprávy o volbách do MNV 1954

Okresní národní výbor Tachov, sign. 603, Volby do MNV, obce B – Ž, 1954 – 1956

Okresní národní výbor Tachov, sign. 603, Konečné výsledky voleb do MNV, obce K – V, 1957

Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1 Slučování obcí a změny hranic obcí 1952 – 1989

Prameny tištěné

Sbírka zákonů republiky Československé – ročníky 1949, 1950, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé – ročník 1945, 1948

Sbírka zákonů Československé socialistické republiky – ročník 1960

Úřední list republiky Československé – ročník 1945

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V – VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: Zprávy Státního úřadu statistického, řada B, číslo 4 – 6, ročník XXVII. (1946) číslo 26 – 28

II. Literatura

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka – JANÁK, Jan – DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2005

Příloha č. 1 – Seznam použitých zkratk

AV NF – akční výbor Národní fronty

bm – běžný metr

č(is). j(edn). – číslo jednací

čp. – číslo popisné

ČSNS – Česká strana národně sociální

ČSR – Československá republika

ČSSD – Česká strana sociálně demokratická

EL JAF – evidenční list jednotného archivního fondu

EL NAD – evidenční list národního archivního dědictví

ev. – evidenční

inv. č. – inventární číslo

JZD – jednotné zemědělské družstvo

KNV – krajský národní výbor

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MNV – místní národní výbor

MO KSČ – místní organizace Komunistické strany Československa

MSK – místní správní komise

NV – národní výbor

OA – okresní archiv

ONV – okresní národní výbor

OSK – okresní správní komise

SOkA – státní okresní archiv

ŠJ – školní jídelna

TJ – tělovýchovná jednota

ZO ČSZ – základní organizace Českého svazu žen

Předsedové MSK a MNV v Lomu u Tachova v letech 1945-1979

Ladislav Černík	6. 9. 1945 (zmocněnec OSK)	6. 1. 1946 (MSK)
Josef Junek	26. 12. 1945 (MSK)	6. 1. 1946
Václav Padevět	7. 1. 1946 (MSK)	24. 6. 1946
Čeněk Vyhnálek	25. 6. 1946	14. 5. 1949
Jan Urban	15. 5. 1949	duben 1951
František Frýbl	duben 1951	16. 5. 1954
Jan Vlček	17. 5. 1954	29. 5. 1957
Jindřich Beroun	30. 5. 1957	leden 1963
Josef Petříček	leden 1963	12. 6. 1964
Jan Zobač	13. 6. 1964	září 1970
Rudolf Dlouhý	září 1970	31.12.1979

Inventární seznam

Orgány národního výboru

1	Zápisy ze schůzí komise pro ochranu veřejného pořádku (8. 7. 1971-28. 9. 1978)	1971-1978	K 1
2	Zápisy ze schůzí komise pro ochranu veřejného pořádku (2. 11. 1978 – 15. 11. 1979)	1978-1979	K 2

Úřad národního výboru

I. Úřední knihy

Pamětní

3	Pamětní kniha obce	1947-1965	K 3
4	Pamětní kniha obce	1966-1973	K 4

II. Spisový materiál

B. Spisy

Statutární záležitosti

5	Žádost o schválení integrace k Tachovu	1979	N 1
---	--	------	-----

Organizace činnosti národního výboru

6	Oběžníky, pokyny a sdělení zaslané OSK	1945-1946	N 1
7	Zápisy o činnosti pléna a rady (neúplné)	1978-1979	N 1
8	Hlášení o politické situaci a schůzové činnosti NV a složek NF (neúplné)	1978-1978	N 1
9	Statistické výkazy (neucelené) - o motorovém parku závodové dopravy - o bytovém hospodářství v socialistickém sektoru - o správě, provozu a údržbě vodovodů a kanalizací - o technické vybavenosti obce - o zvelebení měst a obcí svépomocí (Akce „Z“) - o kulturně výchovné činnosti	1976-1979	N 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
10	Žádost o udělení čestných odznaků „Budovatel Tachovska – I. stupeň (Sulima, Beroun, Černý, Urban, Dardová TJ Sokol, ZO ČSŽ)	1979	N 1
11	Závazkové hnutí, socialistická soutěž	1971-1978	N 1
Funkcionáři			
12	Vybrané údaje o národních výborech, jejich orgánech a poslancích	1977-1978	N 2
Kontrolní činnost			
13	Dohlídky a periodické revize finančního hospodaření, prověrky činnosti komise sociálních věcí	1977-1979	N 2
14	Stížnosti obyvatel bytovek na závady	1977-1979	N 2
Vnitřní správa, bezpečnost, ochrana veřejného pořádku			
15	Potvrzení a záznam o nálezu dokladů učiněném Petrem Behrem a předaném poslednímu starostovi Josefu Scharnaglovi	1945-1946	N 2
16	Výkaz a situační zpráva o přestupcích	1973	N 2
17	Hlášení o propuštění občana z výkonu trestu	1979	N 2
18	Pozvání k návštěvě pro příbuznou ze SSSR	1979	N 2
Požární ochrana			
19	Pověření k provedení preventivních protipožárních prohlídek	1978	N 2
Vojenské záležitosti, civilní obrana			
20	Předvojenská příprava branců ročník 1960	1978	N 2
21	Odvodní řízení a vedení evidence vojáků seznam branců ročník 1961	1978	N 2

Evidence obyvatelstva, státní občanství

22	Přijímací protokol Veita Klemma a žádost Všeobecné veřejné nemocnice v Plzni o zaslání odhlášky kvůli potravinovým lístkům	1945	N 2
23	Výkaz práce příslušníků internačního tábora - pracovní místo Lom	1945	N 2
24	Přestěhování Němců z Lomu do uprchlického tábora na uvolněná místa po odsunutých uprchlících	1945	N 2
25	Seznamy německých obyvatel Lomu	1947	N 2
26	Počet a pohyb obyvatelstva	1979	N 2

Evidence a správa majetku

27	Evidence majetku ve správě MNV (žádost NV v Přivětících o vydání šatstva a prádla odňatého německým rodinám z Lomu sovětskými vojáky, ponechání jízdních kol zájemcům, šeková knížka, vkladní knížky a převodky obecních vkladů, pozemnostní arch pro obec)	1945-[1946]	N 2
28	Hospodářské smlouvy o převodu správy národního majetku z ONV, jiných MNV a státních statků na MNV	1966-1979	N 2
29	Převody nemovitostí (prodeje, koupě, nájmy, převody pozemků a domků - kupní a darovací smlouvy, znalecké posudky, usnesení státního notářství, zřizování práva osobního užívání pozemků)	1968-1979	N 2
30	Správa obecního majetku (Výkaz o ozeleňovací akci, smlouva na svoz odpadu, jednorázové šetření o výměře a stavu místních komunikací, odstraňování tuhého komunálního odpadu, veřejné zeleni a veřejném osvětlení, stanovení fondů tuhých paliv)	1977-1979	N 2

Finanční hospodaření

31	Přehled aktiv a pasiv MNV	1978	N 2
32	Žádosti o zvýšení rozpočtu (kluziště, provoz jídelny MŠ, vítání občánků)	1978-1979	N 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Místní daně a poplatky			
33	Výkaz o vyměření daní a místních poplatků	1979	N 2
Výstavba			
34	Zemědělská výstavba (velkokapacitní kravín – závady na příjezdových komunikacích v průběhu výstavby)	1950-1977	N 2
35	Občanské stavby (výstavba a stavební úpravy rodinných domků a garáží, demolice)	1978-1979	N 2
Místní hospodářství			
36	Likvidace drobné provozovny	1970	N 2
Bytové hospodářství			
37	Přidělování bytů v bytových domech státních statků	1979	N 2
Obchod			
38	Dotaz řezníka Vlastimila Věženského z Ratibořských Hor na provozování hostince s řeznictvím v Lomu	1945	N 2
39	Prodejna a pohostinství LSD Jednota (zásobování, provozní záležitosti a doba)	1978-1975	N 2
Zemědělství			
40	Stanovení odměny žňového dozorce Čeňka Vyhnálka	1945	N 2
41	Výzva MSK v Tachově pro zemědělce a povozníky kvůli likvidaci zbořenišť po náletech	1945	N 2
42	Soupis osob trvale činných v zemědělství	1978	N 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Zemědělská výroba			
43	Výzva OSK v Plané ohledně vrácení mlátičí garnitury národním správcem Černíkem (Lom čp. 3) mlynáři Čánskému do Brodu nad Tichou	1945	N 2
44	Evidence koní v obci	[1945]	N 2
45	Hlášení stanovišť včelstev	1979	N 2
46	Seznam majitelů psů	1979	N 2
Povinné dodávky a výkup zemědělských produktů			
47	Výzva k dodání drůbeže jako vánočního daru kladenským horníkům	1945	N 2
48	Seznam o rozvrhu dávkové povinnosti sena a slámy	1945	N 2
49	Hlášení o zajištění dobytka za zásobovací období 5/80	1945	N 2
50	Seznam pěstitelů, kteří splnili chlebové obilí na 50%	sine dato	N 2
51	Seznam producentů obilí (plocha/množství)	sine dato	N 2
Vodní hospodářství			
52	Vodohospodářské investice (akce „Z“ - rozvod vody v obci)	1978	N 2
53	Žádost o instalaci vodoměrů	1979	N 2
Sociální péče			
54	Rozhodnutí (důchody, doplňková péče: příspěvek na výživu, věcný příspěvek)	1978-1979	N 2
55	Výkazy o sociální péči (neúplné)	1978-1979	N 2
Školství			
56	Základní devítiletá škola (služební lístek učitelky A. Vackové,	1945-1979	N 2

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
	žádost o zavedení rozhlasu do školy, žádost o umístění dětí ze zrušené 4. třídy do základní devítileté školy v Tachově)		
57	Mateřská škola (plán práce stravovací komise ŠJ)	1978	N 2
Kultura, sport a tělovýchova			
58	Plán kulturně-výchovné činnosti	1978	N 2
59	Přehled akcí pořádaných v rámci oslav 30. výročí Února	1978	N 2
60	Místní lidová knihovna (zpráva o metodické návštěvě)	1978	N 2
61	Místní rozhlas (příspěvky, relace)	1978-1979	N 2
62	Osvětová beseda (přehled o stavu a využití kulturního domu, zápis z kontroly činnosti)	1978	N 2
63	Pořádání kulturních akcí (povolování veřejných hudebních produkcí)	1945-1979	N 2

Název archivní pomůcky (archivního fondu):	Místní národní výbor Lom u Tachova
Značka archivního fondu:	MNV Lom u Tachova
Časový rozsah:	1945-1979
Počet evidenčních jednotek:	6 (4 úřední knihy, 2 kartony)
Počet inventárních jednotek:	63
Rozsah v bm:	0,28
Stav ke dni:	21. září 2011
Zpracovatelka archivního fondu:	PhDr. Markéta Novotná
Zpracovatelka archivní pomůcky:	PhDr. Markéta Novotná
Počet stran:	21
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl dne 21. 9. 2011 čj. SOAP/090-0432/2011